

Çocuk Davranışın Değerlendirme Ölçeği (ÇDDÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuk Davranışın Değerlendirme Ölçeği (ÇDDÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18721>

Özet

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ), çocuklar?n belirli davran???sal e?ilimlerini ölçmek amacıyla uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Ölçek, özellikle **dikkat** ve **ba?latma** gibi kritik geli?imsel alanlardaki davran???lar? de?erlendirmeyi hedefler. ÇDDÖ'nün geçerlik ve güvenilirlik çal???malar?, yap?sal, kavramsal ve dilsel e?itli?in sa?lanması?n ardından, aç?mlay?c? faktör analizi ve iç tutarlı?k katsay?s? (Cronbach Alpha) hesaplamalar?yla desteklenmiştir.

7 maddeden ve 2 alt boyuttan olu?an bu ölçek, psikoloji ve özel e?itim alanlar?nda çocuklar?n davran???sal profillerini belirlemede kullan?lmak üzere geli?tirilmiştir. Derecelendirme, 5'li Likert format?nda yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk davran???, Dikkat, Ba?latma, Uyarılma ölçe?i, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Faktör Analizi, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Özlem Diken (Sorumlu Yazar), Serap Topba?, ?. H. Diken

Amaç

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ), çocuklar?n günlük yaşamda sergiledikleri dikkat ve davran?? ba?latma becerilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, ebeveynlerin veya ilgili yeti?kinlerin gözlemlerine dayanarak çocu?un davran???sal profilini belirlemeye yardımcı olur.

Bu ölçek, aynı zamanda Ebeveyn Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (EDDÖ) ile birlikte kullan?larak, ebeveyn davran???lar? ile çocuk davran???lar? arasındaki ili?kiyi incelemek üzere tasarlanmıştır. Ölçe?in temel hedefi, klinik ve akademik ara?t?rmalara geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı sunmaktır.

Yapı

ÇDDÖ'nün temel psikolojik yap?s?, çocuklar?n **yönetici i?levler** ve **davran???sal düzenleme** alanlarıyla ilgili iki spesifik alt boyutu ölçmeye odaklanmıştır. Bu iki yapı, çocu?un öğrenme ortamlar?nda ve sosyal etkile?imlerde ba?arılı? olabilmesi için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, 7 madde aracılığıyla bu iki temel alt boyutu de?erlendirir:

Dikkat: Çocuğun görevlere odaklanma ve dikkati sürdürme yeteneği.

Bağlatma: Çocuğun bir görevi veya aktiviteyi kendiliğinden bağlatma eğilimi ve yeteneği.

Geçerlik

ÇDDÖ'nün geçerlik çalışmaları, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek üzere titizlikle yürütülmüştür. Öncelikli olarak, ölçeğin hedef dildeki (Türkçe) **yapı**, **kavram** ve **dil etitliliği** sağlanmıştır. Bu adım, orijinal yapıların kültürel ve dilsel olarak korunmasını amaçlamıştır.

Geçerliğe yönelik temel kanıtlar, **açıklayıcı/keşfedici faktör analizi** (Exploratory Factor Analysis) ve **madde analizi** sonuçlarından elde edilmiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal alt yapılarına uygun şekilde gruplandırıldığını ve yeterli ayrımcı gücüne sahip olduğunu göstererek yapı geçerliğini desteklemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin **güvenirlik** incelemesi, iç tutarlılık yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, maddelerin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu gösteren **iç tutarlılık katsayısı** (**Cronbach Alpha**) hesaplanmıştır.

Elde edilen bulgular, 7 maddeden oluşan ÇDDÖ'yü oluşturan 2 alt ölçeğin (Dikkat ve Bağlatma) güvenilirliklerinin yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Yüksek **Cronbach Alpha** katsayıları, ölçeğin içsel olarak tutarlı olduğunu ve güvenilir ölçümler sunduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

ÇDDÖ'nün faktör yapısını belirlemek amacıyla **açıklayıcı/keşfedici faktör analizi** uygulanmıştır. Analiz sonuçları, ölçeğin toplam 7 maddesinin, kuramsal olarak öngörülen 2 ayrı alt faktör altında toplandığını göstermiştir.

Bu iki alt faktör, ölçeğin temel ölçmek istediği davranışsal yapıları temsil eden **Dikkat** ve **Bağlatma** boyutlarıdır. Faktör analizinin başarısı, ölçeğin yapısal geçerliğini güçlendirmiş ve iki boyutlu yapıların psikometrik olarak sağlam olduğunu kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 7 madde ve 2 alt boyut içeren bir değerlendirme ölçeğidir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar (Ebeveynler veya ilgili yeti?kinler taraf?ndan de?erlendirilmek üzere)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle geli?imsel davran??lar? ölçtü?ü için okul öncesi ve erken okul ça?? çocuklar? hedeflenmektedir.)

Population Details: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?, ilgili ya? grubundaki çocuklar?n ebeveynleri veya ö?retmenleri üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: 5'li **Likert** tipi derecelendirme (Örn: Hiçbir Zaman - Her Zaman) kullan?larak çocu?un davran?? s?kl??? veya yo?unlu?u de?erlendirilir.

Anahtar Kelimeler

Özlem Diken, Ebeveyn Davran???, **?ç Tutarlılık**, **Cronbach Alpha**, Dikkat eksikli?i, Psikometrik özellikler, **Derecelendirme**.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: odogramaci@anadolu.edu.tr (Sorumlu Yazar Özlem Diken)

Correspondence Address: Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi, Özel E?itim Dergisi üzerinden eri?ilebilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?i?

Ölçe?in psikometrik özellikleri 2009 y?l?nda yay?mlanan akademik makalede sunulmu?tur. Ölçek, sorumlu yazar **Özlem Diken** taraf?ndan geli?tirilmi? olup, akademik ara?t?rmalarda makaleye at?f yap?larak kullan?labılır.

Ölçe?in orijinal makalesi (PDF format?nda) ?u adresten eri?ilebilir: dergiler.ankara.edu.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: cocuk-davranisini-degerlendirme-olcegi-cddo-toad.pdf

Referanslar

Diken, Ö., Topba?, S. ve Diken, ?. H. (2009). Ebeveyn Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (EDDÖ) ile Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ)'nin geçerlik ve güvenilirlik çal??malar?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Özel E?itim Dergisi*, 10(2), 41-60.

Çocuk Davran???n? De?erlendirme Ölçe?i (ÇDDÖ) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

7 madde ve 2 alt boyut

Dikkat

Ba?latma

ARABPSYCHOLOGY.COM